

MỘT SỐ KINH NGHIỆM THIẾN BÒ ĐỰC

PHẠM HIẾU NHÂN

Trong những năm qua, một số địa phương đã tiến hành thiến bò đực cóc (còn non hay loại thải) nhằm mục đích giảm tính hung dữ, dễ chăn dắt, cày kéo, bò chóng béo, nhiều thịt cho hiệu quả kinh tế cao. Ngoài ra thiến bò đực cóc còn có ý nghĩa cải tạo đàn bò theo hướng zê bu hóa. Trước khi thiến bò cần phải chú ý một số điểm sau đây:

- Bò thiến phải được cố định chắc chắn. Nên làm dóng chắc chắn để thiến, có giá đỡ ở cổ và bụng bò tránh hiện tượng chúng nằm xuống, dùng dây chắc buộc 01 chân vào cột, khiến cho chúng chỉ đứng 3 chân, không đá được. Nơi thiến cũng cần bố trí chỗ kín đáo, ít người và vật qua lại. Khi tiến hành thiến cần giữ yên tĩnh để con vật không bị căng thẳng. Bò đực thiến khi được 6-8 tháng tuổi.

- Tiến hành thiến bò đực. Có thể chọn 1 trong 2 cách sau:

Cách 1: Dùng nước ấm rửa sạch, sau đó lấy cồn 70-90°C sát trùng vùng xung quanh dịch hoàn. Tay trái bóp chặt túi chứa 2 dịch hoàn (bìu dái), ép chúng căng ra. Tay phải cầm dao sắc, rạch một đường dài 4-6cm ở đường trắng giữa hai dịch hoàn theo chiều từ trên xuống dưới. Tay trái giữ một dịch hoàn bên trái, dùng bông, gạc lau sạch máu chảy ra, tay kia cầm dao hay kéo sắc khéo léo tách lớp cơ và màng trắng bao quanh dịch hoàn. Rồi lấy tay phải tiếp tục nắm đầu dịch hoàn trái kéo nhẹ, tay trái bóp mạnh sao cho toàn bộ dịch hoàn trái và phần phụ rời ra ngoài. Tay phải cầm và tiếp tục hơi kéo dịch hoàn, tay trái vuốt màng trắng lên trên cuống dịch hoàn. Lấy kim thiến hoặc panh kim loại kẹp chặt cuống dịch hoàn. Tay trái giữ chắc kim,

tay phải xoắn dịch hoàn cho đến khi đứt đôi với bò non.

Bò đực loại thải khi thiến cũng có thể dùng cách này hoặc dùng chỉ chắc buộc cuống dịch hoàn rồi dùng dao cắt. Dịch hoàn phải cũng được lấy ra tương tự như vậy. Sau khi thiến, cần lấy dẻ, bông gạc lau sạch máu rồi sát trùng bằng cồn, khâu 2-3 mũi phía sau bìu dái, nhất là đối với thiến trâu, bò già loại thải. Phía dưới bìu dái không được khâu kín để nước vàng thoát ra tránh làm bìu dái sưng tấy. Bôi vết mổ bằng các loại kháng sinh hay thuốc sát trùng có phổ diệt khuẩn rộng như: Penicilin; Steptomycin; Hant-Iodine nhằm tránh nhiễm trùng về sau.

Trong vòng 10 ngày sau khi thiến, cần tránh bò tắm hoặc nằm chỗ ẩm, ẩm thấp, tránh ruồi nhặng bâu vào gây nhiễm trùng vết thương.

Cách 2: Chọn vị trí đứng ở sau con vật. Túm một bên dịch hoàn, dòn về phía đáy bìu. Dùng các ngón tay dòn thừng dịch hoàn ra sát mép da ngoài bìu. Trong suốt thời gian này phải luôn túm giữ chặt thừng dịch hoàn. Tay kia dòn đặt thừng dịch hoàn vào trong hàm ngậm của kìm (nên có người hỗ trợ thì thuận lợi hơn). Sau khi khớp kìm, cần kiểm tra xem thừng dịch hoàn có nằm hẳn trong hàm ngậm của kìm không. Nếu thao tác một mình thì tỳ cán kìm lên đùi và khớp kìm bằng một tay (khớp kìm nấc 1), khép chặt kìm (nấc 2) trong ít nhất một phút. Mở kìm, kiểm tra lại xem thừng dịch hoàn đã bị dập nát hẳn chưa. Làm lại như vậy với thừng dịch hoàn kia nhưng ở vị trí lệch với lần trước khoảng 1,5cm để tránh hoại tử bìu. Sau khi thiến 4-6 tuần, nếu thấy dịch hoàn hơi teo lại và cứng là đạt kết quả tốt.